

KURYER LITEWSKI

Za Najwyższym Dozwoleniem
IMPERATORA JMCJ CAŁEY ROSSYJ.

W WILNIE V. S. 2. LIPCA 1802. ROKU WE SRZODĘ

z Petersburga V. S. 20. Czerwca.

służby cywilney; rzecz oddano General Proku-
ratorowi.

z Wiednia 30. Czerwca

IMPERATOR Jmć d. 10. rano w Grodnie przypatrywał się manewrom regimentu muszkietyerów Muromskiego, potem odwiedził Korpus Kadetów przeprowadzony ze Szklowa w liczbie 250. osob; za ochędośćwo i porządek Naywyższe ukontentowanie raczył oświadczyć. Przed wyjazdem był u Gubernatora Cywilnego, którego, iakoteż Marszałka Gubernskiego Niemcewicza obdarzył tabakierami z cyfrą swoją. Tegoż dnia przybył na noc do Słonima; nazajutrz po manewrach Moskiewskiego półku dragonii, pośpieszył do Nieświza wieczorem. General Lieutenant Baron Beningsen ogłoszony Generałem Kawaleryi. Graf Kossakowski znowu do służby przyjęty Aktualnego Kammerhera z pozwoleniem noszenia munduru. Bielewskiego regimentu muszkietyerów zmarły Podpółkownik Arzumanow wymazuje się z rang listy. Podpółkownik Baron Rosen umieszczony w Tobolskim regimencie muszkietyerów. Podpółkownik Bohdanow w Ryskim. Moskiewskiego półku dragonii Szefowi General Majorowi Bezobrazow za utrzymanie onego w porządku oświadczone ukontentowanie Naywyższe. Bywszey Królewsko Francuzkiej służby wojenny Komisarz Belond w Rossyiską przyjęty z rangą Konsyliarza Kolleskiego.

Za Najwyższym rozkazem Tayny Konsyliarz Murawiew donosi Doktorowi Medycyny Langmeierowi prośzącemu o pensyą; rzecz odesłana do uwagi General Prokurora, Umocowanemu od Białoruskich żydów Jekowiczowi prośzącemu o pozwolenie, ażeby mógł wewnątrz Rossyji wprowadzać bez przeszkody rozmaite rzemiosła i rękodzieła; rzecz odesłano do General Prokurora. Obywatelowi Borzyńskiemu prośzącemu o arędę Starostwa w nadgrodzie szkod w Polszcze poniesionych; na to nie ma zezwolenia. General Majorowi Graffowi Munnich prośzącemu o pensyą według rangi, rzecz oddana Collegium wojennemu. Szlachcicowi Pagowskiemu prośzącemu o pensyą lub wioskę w Podolskiej Gubernii; na to nie ma zezwolenia. Szlachcicowi Pagowskiemu skarżącemu się na Xiążąt Lubomirskich, że zagarneli majątek po Koniecpolskim; rzecz odesłano do General Prokurora. Swatkowskiemu prośzącemu o przyłączenie do sądu Kompromissarskiego między nim i Ciechanowiecką, innych osob należących: Ciechanowieckiej skarżącey się na Swatkowskich, że uchylają się od tegoż Sądu; rzecz oddano General Prokurorowi. Szlachciance Rodziejczowej prośzącej o przebaczenie mężowi na wygnanie odesłanemu; rzecz uważy General Prokuror. Szlachciance Okuliczowej na rozsądzanie iey pretensyi Sądem Kompromissarskim, iaką miała do zmarłego Generala Zorycza, dziś z Opiekunami iego, trzeba zgody wszystkich powszechney. Obywatelowi Duninowi Łabeńskiemu; pretensyi do Maiora Komara, który zagarnął majątek należny onemu, dochodzić powinien porządkiem prawnym. Bywszych woysk Polskich Porucznikowi Kridnerowi prośzącemu o arędę; na to nie ma zezwolenia. Komornikowi Wieszeniewskiemu prośzącemu o przyjęcie do

W Presburgu na 13. posiedzeniu stany dokończyły roztrząsanie projektu o sposobach, iak mają być dopełniane odtąd Węgierskie regimenta; fundusz na to potrzebny znaleziono. — Kamera Cesarska w Wetzlar doniosła Monarsze, iż po oderwaniu krajów od Rzeszy na lewym brzegu Renu przyłączonych do Francyi, nie ma już czem pensyi Konsyliarzom opłacać; teraz niedostaje 8. tys. talarów. Prosi Kamera o pomoc; tym czasem na wakujące urzędy wybierać przez oszczędność przestała. — Do Transylwanii codziennie wielu mieszkańców Wołoskich ucieka z familiami, lękając się zemsty Passwana Oglou; ten jednak ma wzgląd naywiększy dla kupców; i przeto handel kwitnie po dawnemu. Cóżkolwiek mówią Turcy o bliskim szturmie Belgradu, trudno wierzyć, ażeby woyska Sułtańskie co przedsięwzięły nie pokonawszy jeszcze różboyników niszczących Romelią, i Passwana na Wołoszczyźnie goszczącego. — Z Rzymu wiadomość przysła, że Król Jmć Sardyński abdykował; sam w pałacu Colonna będzie mieszkać, i iak mówią zostanie Kardynałem.

z Londynu 22. Czerwca.

Okretem z Jamaiki przychodzącym ścisłą kwarantannę nakazano; żółta gorączka wiele tam ludzi już zabrała. — Przed kilku dniami okręt Batawski z Texel do S. Domingo niosący dywizyą Francuzkiej półbrigady 7. do Dunes zawinął; Officyerowie na ląd wysiadłszy, od naszych 52 regimentu, którzy w Deal stoją na załodze, przyjęci naygrzeczniej, spełniali razem zdrowie Króla Jmci, i Konsula; wszyscy zdali się zapominać, że niedawno byli nieprzyjaciółkami. — Pitt choruje; ma iechać do wód w Bath mineralnych dla poratowania zdrowia. — General Lord Hutchinson wczora zasiadł raz pierwszy w Izbie Parów. — Biega tu pogłoska, że Poseł Andreossy przywiezie znaczną sumę, na opłacenie długu Anglii należnego za utrzymanie brańców Francuzkich podczas wojny. Pożądane byłoby zawarcie z Rptą traktatu handlowego, o którym wiele mówimy w Parlamencie. — D. 2. Lipca Król Jmć ma zamknąć obrady onego. — Zgromadzenie ekonomiczne kazało na pamiątkę Xiążęcia Bedford, niewczesnie zmarłego wybić medal; z iedney strony portret Protektora rolnictwa z napisem: *Franciscus Dux Bedfordiae agricolarum facile princeps*; na drugiej Bogini Ceres, i urna; z temi słowy: *boni lugent prematura morte adeptum; Agricolarum coetus consulto*. — Słychać że Ludwik 18. od kilku Dworów ma zapewnioną dla siebie do życia pensyą.

Przez Wiedeń odebraliśmy akt przystąpienia Porty Ottomańskiej do traktatu w Amiens podpisanego; dla pokazania iakim stylem podziś dzień piszą Turcy, wstęp kładniemy: Ja, mówi Sułtan, który przez łaskę nieustającą i dobrodzieystwa nieprzerwane. Istoty niecierpieliwej i nieodmiennej, Dawcy naywyższego wszel-

kiey władzy i pomysłności, założyciela budowli trwałey i chwalebney Kalifatu, za pomocą cudów powszechnie zbawiennych Wielkiego Iro-roka, Wodza Proroków Mahometa, przewodnika osob świętych, słońca dwóch światów (nich największe błogosławieństwo spoczywa na nim i towarzyszach jego) Ja który jestem sługą i Panem Mekki, Medyny, świętey Jerozolimy, i iey Kościołów, młysc wyniosłych i świętych, do których wszystkie narody zwracają ludcy swoje; Ja Kalif najwyższy, Monarcha szczęśliwy tak wielu krajów wielkich, Prowincyi, miast, twierdz, i zamków, które leżą w Romelii i Natolii, nad morzem białem i czarnem, i wzniesia- ią zazdrość Mocarstw ziemskich. Ja Sultan syn Sultana, i Cesarz syn Cesarza, Sultan Gazi Selim Khan syn Mustafy.

Część większa woysk naszych, z przygór- ka dobrej nadziei popłynęła do Indyi wschod- niey. Zazdrośnem okiem pogląda zapewne nie jeden na obżerność i dostatki osad Angiel- skich w tey stronie; utrzymanie ich podczas pokoju nawet wiele kosztować będzie. — Rząd kazał rozwiązać 70. kompanii inwalidów. — Co pisma Londyńskie mówią o warunkach ugody podpisanej w S. Domingo z Generałami Touf- saint, Dessalines, Christophe, wydanych z obu stron zakładników, ettc. równie jest wątpliwe, jak dawniey były rapporta o zwycięztwach Mu- rzyńskich; wszyscy zatrzymują własność; wą- pnie trzeba czyli na wyspie zostaną, ażeby świad- kami byli odmian, jakie czynić Leclerc zechce. U nas nieprzyjaciele pokoju wroczą, że wkrót- cie Francuzi będą panami całej Indyi zachod- niey. Trudno, co nastąpi, przewidzieć. To pewna że Toufsaint zjednał imie wielkie dla siebie, powagę i szacunek dla współziomków. Pod jego hasłem lud Murzyński walczył szcze- śliwie z Anglikami i Hiszpanami; opierał się dłu- go Francuzom. Upadł nakoniec; to przecie od- miosł w zysku, iż Europeyzykowie gardzić Afrykanami nie będą, których męstwa i walecz- ności doznali.

Od granic Włoskich 16. Czerwca.

Pewna jest wiadomość, że Król Sardyński podpisał abdykacyą d. 4. Następca Tronu Xią- że Aosta, który panować będzie pod imieniem Wiktora Emanuela, zapewnił poprzednikowi swojemu pensyi roczney 50. tys. piastrow; wkrót- cie sam przybędzie z Cagliari w Sardinii, gdzie dotąd mieszkał. Bywłszy Król tytuł Królewski zatrzyma jak niegdy Stanisław Leszczyński; mie- szkać będzie w Rzymie w pałacu Xiążąt Co- lomna. Wstąpił na tron 16. Pazdz. r. 1796. Pa- nowanie jego nieszczęśliwe; na końcu r. 1798. z kraju przez Francuzów oddalony, już do nie- go nie powrócił. Los Piemontu wątpliwy, cho- ciałabowiem obywatele zowią się Francuzami, jednak im nie pozwolono teraz głosować wzglę- dem dożywotniey godności Konsula Buonaparte. — Król Dwóch Sycylii d. jutrzejszego ma wy- płynąć z Palermo; wylądnie w Granatella, do Neapolu wiedzie przez Caserta. Spokojność nie jest zupełna w narodzie; aresztowano je- szcze osob wiele obwinionych o wyzniesienie róż- ruchów domowych. — W Corfou rząd zabro- nił zchadzek nocnych lękając się buntu. Basza Janiny zostawił Wielkorządcą Romelii ma pod- ległych sobie 30. mniejszych Baszów; mieszkać będzie w Sophii; Syn jego Baszą Janiny zo- stał; gotuje się do woyny z potomkami Staro- żytnych Spartanów w Morei, którzy dotąd bę- dąc niepodległemi Porcie, na zachowanie wolno- ści broń wzięli.

Do Genui jeszcze nie przywoził poseł Sa- licetti nowej Konstytucyi. Tamże doniesiono z Marseilli, że Admirał Dumanoir wkrótce do S. Domingo poprowadzi eskadrę z 3. okrętów i kilku fregat złożoną, przy niej wiele statków przewozowych z wojskiem. — Korsarze Afry-kańscy naieżdżają Włoskie pobrzeża; niedawno przed portem Civitavechia, prawie pod armata- mi zamkowemi zabrali okręt Neapolitański oli- wną ładowny. Mocarstwa Włoskie myślą szcze-

rze o poskromieniu łotrzyków. Już Ociec S. wysłał do pomienionego portu Officyera cudzo- ziemca, którego niedawno przyjął do służby swo- iej, z rozkazem uzbroienia dwóch galer. — Kray Liguryjski ma być znacznie rozszerzony, a woyska Francuzkie po większey części ustapia. — Generał Administrator Jourdan zwiedził zu- pełnie Departamenta Piemontskie, Marengo, Ta- naro; wżędy Obywatele dali jemu dowód przy- wiazania i szacunku; gdy się znajdował w Ma- rengo, garnizon Alexandryjski d. 14. manewro- wał na polach, gdzie Konsul tegoż d. r. 1800. zwyciężył, powtarzając ile można było w liczbie małej obrót woysk ogromnych. — Generał Soult niedawno kommandant armii Francuzkiej w Ne- polu, wyjechał z Rzymu do Paryża, gdzie jak słysząc będzie Szefem gwardyi Konsulowskiej. — Dla Króla Karola Emanuela nie w pałacu Colonna, lecz w Opactwie Benedyktyńskiem Subiaco niektórzy mieszkanie przeznaczą.

Od granic Szwajcarskich 24. Czerwca.

Dawno indemnizacya Europeyskie zatrud- nia gabinety; wiele projektów było podanych, poprawionych, odrzuconych. Interes naostatek dokończyć postanowiono w Paryżu nie w Ra- tiszbonie; tu rzecz gotową Sejm ratyfikować musł Konsul do ułożenia projektu dogodnego wszystkim stronom wyznaczył O. Mathieu i Du- rand pod okiem Ministra Talleyrand. Po dłu- giej pracy wszelka jest gotowość do traktatu. Indemnizacya Mocarstw znaczniejszych, Austrii, Prus, Bawaryi, ostatecznie ułożona; względem Xiążąt mniejszych zostają do ułatwienia tru- dności niektóre; wszystko skończyć się powinno za dwa miesiące. W ten czas nowy pełnomocnik Francuzki przybędzie do Ratisbony dla trak- towania z Rzeszą, a Xiążęta przed ratyfikacyą jeszcze obeymą kraje dla nich przeznaczone.

Wnętrzne interesa Szwajcarów dobrze ukła- dają się zaczęły. Po rozmaitych Cantonach 240. tys. jest Obywatelów, którzy Konstytucyą przy- feli; 70. tys. odrzuciło; z Cantonów, Rhetia, Tel- sin, Ury rapporta nie przyśli; z Schwitz po- myślniejsze nizeli się spodziewano. Minister wo- jenny dociekl, iż urzędnicy Muniypalni w Mor- ges wydaliby zapewne buntownikom kraju Vaud artylleryą i amunicyę, gdyby temu nie prze- szkodziła stateczność nie wzruszona Kapitana Gilly z drugiego batalionu; za co jemu wdzię- czność oświadczono. Lękaliśmy się daremnie, iż rokoszanie nie zechcą broni wydawać bez odpo- ru; żadnego żołnierza nie znaleźli; wszystko stało się spokojnie; strzelby, szable, prochy, kule do Lausanne zwieziono. Kray Vaud utrzymywać bę- dzie znaczną liczbę woyska cudzoziemskiego i Szwajcarskiego, póki spokojność nie zakwitnie i porządek. Trybunał nad zwyczajny jeszcze się nie zebrał; tym czasem rząd słucha świadków, którzy objaśniają, jakimi sprzyszaniami ludzie zło- śliwi. Oyczyznę w zamieszanie wprowadzić chcie- li. Naczelnik Reymond uciekł do Sabaudyi; dru- gi Maicel do Ameryki; nieszczęśliwi towarzy- sze przed Sadem stawac muszą.

z Paryża 22. Czerwca.

Po zawartej ugodzie Leclerc pisał do Ge- nerała Toussaint. Cieszę się, powiada, żeś broń złożył. Ci Oyczyźnie powinni odpowiedzieć, którzy ciebie oszukali; mniey rzetelnie dono- sząc o prawdziwych myślach rządu Francuz- kiego. Stali się sprawcami klęsk strasznych; ka- ra im nie minie. Jedynem urzędowaniem mbiego staraniem będzie przywrócić tey osadzie dawną świetność. Ty zaś z całym ludem i wojskiem niczego już lękać się nie macie. Wiedząc, nie- pamiętać na wszystko co się stało w S. Domingo. Taki mnie dał przykład Konsul d. 18. brumana. Obywatele tey wyspy nowe życie niech zacząją; odtąd między nimi różnicy żadney być nie bę- dę, te wyiawszy iaka między ziemią a dobremi zachodzić powinna. Pragniesz spojrzeć na Generale! Otrzymasz, boś zasłużył. Maj który

Przez lat wiele w trudnym czasie rewolucyi i adził esadą S. Domingo, powinien odpocząć. Pozwalam, obierz jakie podoba się mieszkanie. Znać gorliwość i przywiązanie twoje do osad mam nadzieję, że w spokojnej chwili zechcesz mi użyczyć twojego światła, za którego pomocą chcę rolnictwo i handel postawić na kwitnym stopniu. Jak tylko odbiorę etat armii Generala Dessalines, doniosę ci Generale, gdzie dla niey wyznacze stanowisko. Przyłączam odezwę moją do ludu, w której zniosłem dawniejszą, która ciebie z opieki praw wylączyła.

Leclerc.

Buonaparte dziś rozdawał pałasze honorowe: Kapitanowi Joubert 85. półbrigady, że w bitwie pod Rivoli miał tylko 50. ludu dwa tysiące Austriaków zagarnął w niewolę. Porucznikowi 43. półbrigady, Jacquot, który pod Stepitzą i Chiusa pierwszy skoczył do szanów nieprzyjacielskich, zabrał armaty, uwięził kanonierów. — Do portu Havre przybył z Chin Amerykański okręt za 2. mill. liwr: towaru niósący; ponieważ jest od 1200. beczek, i bierze wody stop 21. wniesć do środka nie mógł; port jest mialki, piaskiem i mulem zawałony; powszechnie jest żądanie obywatelów, ażeby rząd kazał kończyć naprawę onego dawno zaczętej. — Konsulowa Buonaparte do wód Plombieres wyjechała. — Obywatele wysp: Francuzkiej i Reunion pisali do Konsula, dziękując uroczystie za pokój; a że uwiadomieni byli o przedugodnym warunku, który w Martinice, Tabago, Lucyji, i innych Murzynów zostawić kazał na dawnym stopniu; wyrazili wdzięczność, że wprowadzeniem niewczesnem wolności ludu czarnego, ichż żonami i dziećmi na śmierć nieuchronną, osad kwitających na rabunek, ogień i zniszczenie narażać nie chciał.

W Turynie postawiono półposazą marmurowe: Generalom: Massena, Brune, Jourdan. — Dzisiaj Arcy Biskup Paryski odwiedził Pitanium, i sirotom od RPtey przysposobionym zbawienią dał naukę. — Rapporta z Departamentow przychodzą weselsze; mrozy i śniegi w Maiu wypadły nie najwięcej szkodliwy zbożu i winnicom; po wielu miejscach nawet obfitego zniwa się spodziewany. — Podczas bytności swojej w Paryżu dziedziczny Xiążę Orange miał podpisać z Generałem Beurnonville i Margrabią Lucchesini traktat względem nagrody należnej domowi swemu; tegoż czasu zrobiono abdykacyą urzędu Stadhudera.

z Hagi 26. Czerwca.

Będzie u Batawów nowa Magistratura, rada wojsk morskich i lądowych w jedno zebrała, z 12. osob. Przydywać mają: General Rechteren, Admiral Raders; pensya Konsyliarzów od 3. do 4. tys. zł. Hol. Strońnicy domu Orange przyjmują dziś bez trudności żadney urzędy, do których są wezwani. Do przygórka dobrej nadziei płynie 200. dragonii, 900. piechoty, 400. strzelców, tyleż kanonierów; nadto batalion regimentu pieszego Waldeck. — Jest pogłoska, że Król Jmć Sardyiński otrzymał w nagrodę osnów straconych, część Piemontu, wysp zjednoczonych i znaczną summe. Elektor Moguncki stolicę mieć będzie w Ratisbonie. — W Julers około naprawienia twierdzy pracują nieustannie 3. bataliony saperów. Dla przyspieszenia robot w Anvers, Ostende, rząd Francuzki chce zgromadzić ludu 25. tys. — Dyrektoryat z samego tylko Departamentu Gemappes 900. Duchownych na deportacyą skazał; 40. w Mons było zamkniętych czekając wyroku; tych naprzód uwolnił Konsul; wygnani teraz powracają do Oycyzny; ci nawet którzy przez ucieczkę uniknęli deportacyi, z Niemiec przybywszy, obocho wykonywają przepisana przysięgę konkordatami.

że broń podnosią nie dla zysków szeregulaych Anglii, lecz na ocalenie wolności Europeyskiej. Ministrowie dawniejsi dziś mówią, że zamiar prawdziwy zgazzoney wojny nigdy wiadomy do brze nie był. Zaiste straszliwa to prawda. Europa przez lat 10. doświadczyła klęsk niezliczonych; w Toulonie i Quiberon tysiące ludu zginęły, dla nie wiadomey przyczyny! Więc jeżeli Anglia wojniąc lat 10. cierpiała, nie znając dla czego; cieszyć się dziś powinna z przywróconego pokoju, który jej dać czego tylko pożądać mogła. Ztąd nie płońną mieć nadzieję możemy, że pokój będzie trwały. Dawniejsi Anglików zprzymierzenie, którym los wojenny nie sprzyiał, którzy zażnią że pomagali Anglikom dla niewiadomey przyczyny walczącym, długo namyslać się będą, jeżeli dadzą się namówić do podobney wojny. Nigdy przedtem lądowe Mocarstwa do pokoju skłonniejsze nie były. Niektóre pragną wypocząć z potrzeby; prawie wszystkich narodow rządcy przez skłonność dobroczynną i cnotliwą. To najlepiej wydaje się na północy bez której przyłożenia się dziś podobno jest ład Europeyski zakłócić.

Nie raz uważali dziejopisowie, że zjazd Monarchów sprawował skutki niefortunne. Przypadki za dni nalezyc zdarzone potwierdzają doświadczenie dawne. Teraz inaczej się dzieje. Zjazd wielkich Monarchów, na północy wiele dobrego narodom obiecuje. Dobroczynni, oświeceni, cnotliwi, wielkomyslni, ludzkością natężeni, spokojni, po Oycowsku rządzić poddaństwem przywykli, słodkie owoce miłego pokoju podają i gotują dzieciom swoim. Toż samo powiedzieć moglibyśmy o podróżach Króla Szwedzkiego i Następcy Duńskiego Tronu, gdyby dwa te Mocarstwa potężnie wpływać mogły do interesów Europeyskich. Słowem politycy, których pastwą jest zamieszanie i wrzawa, nie teraz na północy nie znajdują, cooby obiecywało im kłótnie i niezgody, jakimi wiek 18. od początku do końca był przeplatany. Nie każdy nam wierzyć zechce, gdy równe umiarkowanie przypisujemy Domowi Austriackiemu. Znamoświata polityka onego przeciwi się tej opinii. To przynajmniej nie wątpliwa, że z rady i stolicy Cesarzowej oddalony jest Minister który długo Austriaków przymierzył z Anglikami przeciwko Francuzom, który przez lat 8. wojnę przewlekl i zgazzoną znowu zapasał z Waudharnem i Grenvillem.

Sprawie dziś Monarchia Arcy Xiążę od nieprzyjaciół nawet powszechnie szacowany. Mądrość jego, patryotyzm, czynność, jasność i wydat się najlepiej we wszystkim co od lat dwóch przedsięwziął, na polepszenie armii, skarbu, ożywienie administracyi. Tem się zatrudnia jedynie Seym w Presburgu. Łatwo zgadnąć, że Cesarz otrzyma czego pragnie, a Walecznych Węgrzynów, wiernych, na wszelkie niebezpieczeństwa za Tron i Oycyznę iść gotowych, czyli szczęście uśmiecha się ich Monarsze, czyli też uciska przeciwność. Wszystkie bez wątpienia Prowincye całej Monarchii Austriackiej ożyją pod rządem Oycowskim; żadney przyłro nie będzie używać długiego pokoju. Rany zadane wszystkim głębokie były; doskonała jest wprawdzie ręka lekarza; lecz lekarstwa skutek nie prędk; sprawią. Y o cooby wojować chcieli Austriacy? trudno wierzyć aby oko na wschód zwracali, na Państwo Tureckie, którego upadek zdaje się bliski; które-lada powiewem wiatrów burzliwych upaść gotowe. Nie rozpaczamy jeszcze o losie Ottomanów; odnowili niedawno dawne związki z takim zprzymierzeniem, co równie zachować i ocalić, jak zburzyć i zniszczyć jest mocem.

Reszta później.

Dokończenie mowy K. S. Portalis.

Dawne zdania utrzymują się częstokroć bez roztrząszenia żadnego. Nie raz jeden mówiono: że obrządek Katolicki Monarchiom, nie RPtym przystoi; uważał albowiem Montesquies, że gdy

Dokończenie uwag o stanie Europy.

Zyskawszy tak wiele nie mogą mówić że mało wzięli, ci zwłazcza, którzy się chlubili;

Calvin i Luther nową nauką dwoili Kościół, religia Katolicka utrzymała się w Państwach Monarchicznych, do wolnych uciekli się Protestanci. Nie zgadza się rzecz z prawdą. Religia Protestantska u Prusaków, Szwedów, Duńczyków panuje; Katolicka w Cantonach Demokratycznych Szwajcarskich, i po wszystkich RPtych Włoskich. Odszczepieństwo 16. wieku wpływało, chociaż nie zupełnie, do interesów politycznych. W Anglii i Hollandyi rewolucyą sprawiła nie ta lub inna religia, lecz fanatyzm. Gdyby nie ten, Anglicy u siebie nie postanowiliby rządu nowego; Batawowie nie wyłamałby się z pod jarzma Hiszpanów, gdyby się nie lękali, że im odjęta będzie wolność wyznawania nowych obrządków. Podobnym sposobem, póki kłótnie o religię zapalały umysł ludzki, Czesi i Węgrzyni wolnemi byli; też same spory w Niemczech dawny rząd zachowały. U Szwedów Tron Luterskiej wiary był podporą, jako też u Duńczyków. Po innych krajach wolni ludzie bronili wiarę Katolicką. Tak więc zapalone nie zrozumiały częstokroć sprzeczką dufce podniosły się do ugruntowania wolności narodowej; do czego inaczej nigdyby nie przyszło.

Reszta później.

Sąd Główny Litewski zajęty w Extra Kancelaryi sądzeniem Sprawy Konkursowej Kredytatorów i Pretensorów zeszłego Xcia Massalskiego Biskupa Wileńskiego z JWW. Potockimi Podkomorzemi W. Kor. i w tej sprawie na namowienie naydujący się. Obwieszcza tychże Kredytatorów i Pretensorów, że Dekret oczewisty na d. 18. Julii Roku idącego promulgowanym będzie. Na który dzień iżby strony należące dla przysłuchania wyroku do Wilna przybywały, za wiadamia.

Instytutor pensyi D'Abry oświadcza, że dla powszechności dalsze posługi donasza, że jego nowa teoryczna i praktyczna Granatyka we 4ch częściach w Lipcu zupełnie skończona będzie, i że u niego dostać będzie można, równie jako i po Drukarniach Wileńskich.

Przy końcu Mscia Czerwca rozpocznie wychodzić z pod praszy Dzieło pod tytułem: Dziennik Gospodarski Wileński, ułożony przez JX. Jerzego Książewicza, rozłożony na 12. części, każda część będzie zawierać 10. arkuszy naklepowym papierze. Co Miesiąc będzie wychodzić z druku tomik jeden. — Ktoby chciał prenumerować przeszle na początku tego Mscia 2. złt. do Drukarni Dyecezalnej przy Kościele S. Jerzego, a odbierze prenumerowany tomik; przy końcu tegoż Miesiąca, i tak daley z góry prenumerując po 2. złt. będzie miał przy końcu każdego Mscia tomik jeden.

R. 1802. Junii 22. d. z Wilna uszedł Lokaj z Dworu JWW. Sulistrowskich Wojskich Oczmian: zowiący się Joachim Zaleski poddany dóbr Połoczay w Poie Oszm. leżących, urody niskiej, lat trzydzieści kilka mający, twarzy pościągłej białawey chudowatey, włosów swiatlawych, oczu małych szarawych, w Surducie zielonym z guzikami wielkimi białymi, u dołu na haftki zapinanym, lub ciemnoszarym z kołnierzem

czarno-manszesterowym, w kamzelce ciemno-błękitney kosmatey; płaszcz ma zielony kudźbaiem białym podszyty, kapelusz stosowany; w rozmowach o myslistwie rozumiejący. Uniosł Zegarek kameryzowany złoty z łańcużkiem złotym i pieczętką kamieuną; łyżek stołowych srebrztuk 12. pod próbą 13. Solniczki srebr: 2. połączane wewnątrz na podstawkach mahoniowych, Fuzyą i torbę Borsukową, oraz różne rzeczy z liberyi szarey. Ktoby takowego szkodnika poścignął i do Sądu Niższego Oszmian: dostawił, zupełnie będzie nadgrodzony.

Obwieszczaia się wszyscy kredytorowie i pretensorowie zeszłego w Bogu Michała Paca Star. Kowieńskiego, oraz wszyscy do Dobr niedy jego przygarniczający, że na mocy Dekretu Sądu Ziem. Trockiego oczewiscie i bez apelacyi R. 1801. gbra 27. zapadłego wyznaczony tym Dekretem Sąd Taxatorski Exdywizorski oraz Graniczny do dóbr Jezno zwanych w Poie Kowieńskim położonych na d. 22. Julii R. idącego 1802. niezawodnie dla expedyowania Aktów Taxy exdywizyi i rozgraniczenia, dla uczynienia wszystkim sprawiedliwym pretensorom satysfakcyi ziedzie, ażeby przeto wszyscy interessowani do Sądu tego przybywali. dowody pretensyów okazywali i one probowali, pod utratą przez oczewisty i nieappellowany Ziem. Trocki Dekret zapisaną niniejszym ogłoszeniem zastrzega się.

W przyszłym miesiącu Lipcu zaczyna się prenumerata Gazet zagranicznych i krajowych na ostatnie dwa Kwartały terażniejszego roku; ktoby chciał które z nich utrzymywać, wczesnie udać się raczy do Pocztamtu Litewskiego w Wilnie. Kuryer Litewski wydaje się regularnie we Srzodę i Sobotę po godzinie 3ciey z południa. Abbonować trzeba z pocztą na półrocze; na miejscu kwartalnie; z pocztą kosztuje na dwa kwartały złtch 80. Zagranicznych Gazet registr dawniey był ogłoszony.

Od Litewskiego. Wileńskiego Guberniiego Rządu ogłasza się: iż majątek Zyda Falki Leybowicza w Powiecie Telszewskim w miasteczku Sałantach naydujący się, (który składa się z domu drewnianego mieszkalnego i rozmaitych gospodarskich sprzętów) będzie sprzedany przez publiczną licytacją, która w Ratuszu Telszewskim odbywać się będzie w terminach: pierwszym 20. drugim 26. i trzecim 30. terażniejszego miesiąca Junii Roku bieżącego; ktoby zaś chciał sobie takowy majątek nabyć, ma się stawić w terminach wyżej pomienionych w Ratuszu Telszewskim.

Baronowi Beningsenowi Gubernatorowi Wojskiennemu Litewskiemu Zarządzającemu interesami cywilnymi w obu Guberniach Litewskich.

Przyiawszy łaskawie przedstawienie WMPana względem lepszego sposobu przyymowania i zasiedlenia Cudzoziemców w Guberniach Rządowi Jego powierzonych, osądziłem za potrzebne dać mu następne do tego ściągające się przepisy.

Reszta w następującym Numerze.